

Sygn. akt I C 710/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.O. Michał Gałek

Protokolant: stażysta Emilia Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016r. w Radomiu na rozprawie

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko (...) spółka z o.o. w K.

o zapłatę

1. **oddala powództwo**

2. **zasądza od T. K. na rzecz (...) spółka z o.o. w K. kwotę 7.217,00 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt I C 710/14

UZASADNIENIE

Powód T. K., w pozwie wniesionym w dniu 14 maja 2014r. (data wpływu) wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) S. A. z/s Ś., jako następcy prawnego (...) Sp. z o.o. z/s G. kwoty 348.890,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 maja 2011 r., zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że dnia 11 maja 2011 r. zawarł z firmą (...) S.A. z/s w P. przy ul. (...) umowę sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym spółki pod firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.. Zgodnie z powyższą umową, powód sprzedał na rzecz (...) S.A. 600 udziałów w kapitale zakładowym (...) Sp. z o.o. za kwotę 2.010.000,00 zł. Powyższa kwota została powodowi zapłacona przez (...) S.A. jedynie w części wynoszącej 1.661.109,60 zł. Pozostała kwota, w wysokości 348.890,40 zł, zgodnie z dyspozycją powoda, została przekazana przez (...) S.A. na zapłatę zaległych płatności (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. z/s w R..

Zgodnie z porozumieniem zawartym między powodem, a Spółką (...), reprezentowaną przez Prezesa Zarządu W. Pasiekę, zaległe płatności (...) na rzecz (...) Sp. z o.o. miały zostać zapłacone z kwoty użyczonych przez powoda na rzecz (...) po sprzedaży udziałów w Spółce. Pożyczka ta miała powodowi zostać zwrócona z przyszłych dochodów Spółki.

Ponadto w dniu 29.12.2010 r. zostało zawarte porozumienie między (...) Sp. z o.o., a (...) Sp. z o.o., które ustala, że zaległe należności spółki (...) zostaną zapłacone przez udziałowców po sprzedaży udziałów (...). Realizując powyższe porozumienia, na mocy oświadczenia z dnia 11 maja 2011 r., powód polecił przekazać część kwoty uzyskanej ze

sprzedaży udziałów w spółce (...), w wysokości 348.890,40 zł, na rzecz (...) Sp. z o.o. tytułem zaległych płatności spółki (...) na rzecz (...) Sp. z o.o..

Powyższa kwota została przekazana przez (...) S.A. na rzecz (...) Sp. z o.o., zgodnie z dyspozycją powoda.

Według powoda dyspozycja zapłaty przez (...) S.A. kwoty 348.890,40 zł jako spłaty zaległych płatności spółki (...) stanowiła pożyczkę na rzecz (...) Sp. z o.o. Powód nie dokonywał też nigdy jakiegokolwiek darowizny na rzecz (...) Sp. z o.o., ani na rzecz innych podmiotów, ani też nie miał jakichkolwiek powodów ani interesu ekonomicznego, aby takiej darowizny dokonać.

Pismem z dnia 21 maja 2012 r. powód wystąpił do (...) Sp. z o.o. z wezwaniem do zapłaty żądanej kwoty 348.890,40 zł z odsetkami od dnia 11 maja 2011 r. Jednakże Spółka odmówiła zapłaty.

Pismem z dnia 17 marca 2014 r. powód wezwał stronę pozwaną jako następcę (...) spółki (...) do zapłaty należności na kwotę 348.890,40 zł z należnymi odsetkami jednakże pozwana Spółka odmówiła powodowi zapłaty i nie zapłaciła żądanej kwoty do dnia dzisiejszego.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Sp. z o.o., wniosła oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

Pozwany zaprzeczył twierdzeniom powoda o charakterze prawnym płatności kwoty uiszczonej na rzecz (...) sp. z o.o. Wbrew twierdzeniom powoda, kwota 348.890,40 zł stanowiła nie pożyczkę, a darowiznę na rzecz spółki (...) sp. z o.o.

Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że w jego ocenie roszczenie to jest przedawnione. Podstawą roszczenia powoda stanowiła umowa sprzedaży udziałów spółki (...) sp. z o.o. z dnia 11 maja 2011 roku. Powód podnosił w pozwie, iż do dnia dzisiejszego nie otrzymał całości kwoty będącej kwotą wskazaną w § 2 ust. 2.2 akapit 1 Umowy. Brakująca część kwoty, będąca wartością przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 348.890,40 zł. Nawet gdyby uznać, że pozwany rzeczywiście nie wywiązał się w pełni ze swojego zobowiązania, zgodnie z normą z art. 117 § 1 w zw. z art. 554 k.c. roszczenie niniejsze jest roszczeniem przedawnionym wobec upływu dwóch lat od wymagalności zapłaty ceny.

Jak stanowił § 2 ust. 2.3 umowy „Strony niniejszym potwierdzają, że cena została uiszczona przez kupującego w dniu zawarcia umowy”, należy zatem uznać, iż strony w umowie uzgodniły natychmiastową wymagalność świadczenia zapłaty ceny. Za zasadnością tego twierdzenia przemawia również fakt, że wykonanie przelewu z tytułu zapłaty ceny zostało wykonane dnia 11 maja 2011 roku. Początek biegu terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę ceny, wynikającej z Umowy, nastąpił w dniu nastąpienia wymagalności roszczenia- a więc w dniu 11 maja 2011 roku, a wobec braku przerwania biegu przedawnienia w niniejszej sprawie - roszczenie powoda przedawniło się z dniem 12 maja 2013 roku.

W piśmie z dnia 25 marca 2015r. (k.222 in) powód zmodyfikował żądanie o odsetki od kwoty 348.890,40 zł (roszczenie główne) w ten sposób, że żądał zasądzenia na jego rzecz kwoty 348.890,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności od dnia 10 lipca 2012r. do dnia zapłaty. Wskazał, że strony nie określiły precyzyjnie terminu zwrotu pożyczki, a wówczas zastosowanie powinien znaleźć przepis art. 723 k.c., tj. jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik zobowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu 6 tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę. Za wypowiedzenie uznać z kolei należy jednostronne oświadczenie woli skierowane do adresata, którego treścią jest wyrażone w sposób stanowczy i bezwarunkowy żądanie zwrotu pożyczki. Powód natomiast zażądał zwrotu pożyczki w wezwaniu z dnia 21 maja 2012r. (doręczonym stronie pozwanej w dniu 28 maja 2012r. - potwierdzenie odbioru przedkładał w załączeniu), a co za tym idzie 6 - tygodniowy termin zwrotu pożyczki upłynął w dniu 9 lipca 2012r. Zapisy księgowo lub brak odpowiednich zapisów księgowych w księgach rachunkowych spółki nie stanowią dowodu nieudzielenia pożyczki przez powoda, a jedynie, iż zdarzenie to (czynność prawna udzielenia pożyczki) nie została ujęta w zapisach księgowych spółki zgodnie ze swym rzeczywistym charakterem. Ponadto, należy zauważyć, że sprawozdanie finansowe jest dokumentem przygotowywanym przez Zarząd spółki, a tym samym jego treść jest

w pełni zależna od podmiotu, który sprawozdanie tworzy. Na tę treść natomiast nie miał żadnego wpływu powód. Z tego też względu powód nie posiada wiedzy z jakich przyczyn zdarzenie gospodarcze, w postaci zaciągnięcia pożyczki przez spółkę, nie zostało ujęte w księgach (...) spółki (...), jednakże w jego ocenie w żaden sposób nie dowodzi to nieudzielenia przez niego pożyczki. Powyższe dowodzi, że księgowość i rachunkowość spółki - co najmniej do maja 2011 roku - była prowadzona nieprawidłowo i nierzetelnie, a co za tym idzie przedłożone przez stronę pozwaną dokumenty finansowe, a to zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 2011-01-01 do 2011-12-31 i sprawozdanie (...) sp. z o.o. za rok obrotowy od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2011 roku (sporządzone dopiero w dniu 27 lutego 2012 roku) nie stanowią dowodu na to, że płatność dokonana przez powoda na rzecz (...) sp. z o.o. za pośrednictwem spółki (...) S.A. (nabywcy udziałów powoda w spółce (...) sp. z o.o.) stanowiła darowiznę, a nie pożyczkę.

Brak zapłaty podatku od czynności cywilnoprawnej z tytułu udzielenia spółce pożyczki może świadczyć, co najwyżej o niedopełnieniu obowiązków podatkowych przez spółkę, nie dowodzi zaś kwalifikacji prawnej czynności dokonanej przez powoda.

Odnosząc się do oświadczenia strony pozwanej, aby w dokumentacji spółki brak było porozumienia z dnia 30 kwietnia 2011 r. zawartego między powodem a spółką (...) sp. z o.o. podnosił, że, powyższa deklaracja stanowi wyłącznie oświadczenie spółki, które zasadniczo nie podlega weryfikacji przez powoda, bowiem wszystkie dokumenty spółki (...) sp. z o.o. powinny znajdować się w posiadaniu strony pozwanej, a ponadto, nawet, gdyby oświadczenie to było zgodne z prawdą to nie jest powodowi znana przyczyna, dla której wskazany dokument - nie znajdowałby się w dokumentacji spółki, mimo iż spółka dysponowała w chwili zawierania porozumienia egzemplarzem przeznaczonym dla niej.

Jednocześnie powoda wskazał, że zawierając z (...) sp. z o.o., reprezentowaną przez Prezesa Zarządu W. Pasiekę, porozumienie z dnia 30 kwietnia 2011r. miał wyłącznie na celu zabezpieczenie własnych interesów finansowych w związku z planowaną sprzedażą udziałów (...) sp. z o.o. Z tego względu powód zwrócił się do Prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. o zawarcie spornego porozumienia, które regulowało będzie wprost podstawę prawną płatności dokonanej przez powoda na rzecz (...) sp. z o.o. Intencją i zamiarem powoda nie było zabezpieczanie interesów pozostałych udziałowców, którzy samodzielnie decydowali o podstawie prawnej swojego przysporzenia na rzecz spółki (...) sp. z o.o. Powód nie konsultował się w tej kwestii, ani nie prowadził dodatkowych rozmów w tym zakresie z pozostałymi współnikami, również ze względu na osobisty konflikt z udziałowcami, wynikający z prywatnych relacji powoda z rodziną państwa Ł..

Odnosząc się do braku uchwały zgromadzenia współników spółki (...) sp. z o.o. w przedmiocie wyrażenia zgody na zaciągnięcie zobowiązania przekraczającego dwukrotnie kapitału zakładowego spółki wskazał, że nie dochowanie wymogów określonych w art. 230 k.s.h. nie pociąga za sobą sankcji nieważności dokonanej czynności prawnej, co wynika z wyrażonego wprost wyłączenia stosowania art. 17 § 1 k.s.h. Brak stosownej uchwały wynika po pierwsze, z przeoczenia, a po drugie, dotychczasowa - na moment zawierania porozumienia z dnia 30 kwietnia 2011 r. - praktyka w spółce pokazuje, że wiele działań podejmowanych przez współników oraz zarząd spółki nie odpowiadało ściśle wymogom kodeksu spółek handlowych w zakresie formalnym. Spółka nie korzystała bowiem wówczas ze stałej obsługi profesjonalnego pełnomocnika, natomiast osoby zaangażowane w działalność spółki nie posiadały doświadczenia w prowadzeniu tego typu działalności.

W ocenie powoda dokumentem stwierdzającym zawarcie umowy pożyczki jest załączone do pozwu porozumienie z dnia 30 kwietnia 2011 r., oświadczenie z dnia 11 maja 2011 r. oraz potwierdzenie przelewu kwoty 581.484,00 zł na rachunek (...) sp. z o.o. przez (...) S.A. zgodnie z dyspozycją powoda, z czego kwota 348 890,40 zł przypadała na płatność powoda.

Nawet jeżeli przyjąć, że porozumienie z dnia 30 kwietnia 2011 roku nie stanowi umowy pożyczki, a do zawarcia umowy pożyczki doszło dopiero w dniu 11 maja 2011 r., tj. w dniu wydania przedmiotu pożyczki stronie pozwanej, to zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem orzecznictwa, ograniczenia dowodowe określone w art. 74 § 1 k.c. nie znajdują zastosowania w razie wystąpienia przesłanek wymienionych w art. 74 § 2 k.c. (wyrok SN z dnia 17 listopada 2000

r, V CKN 141/00). tj. przeprowadzania dowodów z przesłuchania świadków oraz stron żąda konsument w sporze z przedsiębiorcą, a ponadto, fakt dokonania czynności prawnej został uprawdopodobniony za pomocą pisma

Powód podniósł, że chybiony jest podniesiony w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia roszczeń powoda. Podstawą roszczenia powoda nie jest, jak błędnie wskazuje strona pozwana - umowa sprzedaży udziałów, lecz umowa pożyczki. Roszczenia z umowy pożyczki przedawniają się natomiast na zasadach ogólnych, tj. co do zasady w terminie 10 letnim, a termin ten w sposób oczywisty nie został przekroczony przez powoda przy składaniu pozwu

Strona pozwana w piśmie z dnia 2 czerwca 2015r. wносиła o oddalenie również rozszerzonego żądania powództwa poprzez żądanie zasądzenia odsetek od dnia 10 lipca 2012 roku do dnia zapłaty.

Przed zamknięciem rozprawy w dniu 15 września 2016r. strony podtrzymała swoje stanowiska w sprawie .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pomysłodawcą założenia spółki (...) spółki z o.o.w G. był J. K. - ojciec powoda T. K.. Spółka miała się zajmować wytwarzaniem prądu. Prąd miał być produkowany z kiszonki kukurydzy w biogazowni.

J. K. prowadził od samego początku prace nad utworzeniem spółki, przygotowaniem dokumentacji do budowy biogazowni, a następnie starania mające na celu doprowadzenie do sprzedaży udziałów w spółce.

Na prośbę ojca, powód został w 2009 r. współnikiem (...) sp. z o.o., nabywając od B. Ł. 600 udziałów w spółce. Po 200 udziałów posiadały A. Ł. i B. Ł., która prywatnie była związana z J. K. .

Spółka zawarła umowę ze spółka (...) na wykonanie dokumentacji technicznej dla biogazowi. (...) miała kosztować około 20 mln, a spółka nie posiadała na to środków. Jej bieżące zobowiązania były pokrywane głównie z udzielanych jej przez współników oraz osoby trzecie pożyczek. Nie przynosiła dochodów. Była zadłużona wobec spółki (...) właściciela projektu biogazowi na około 600.000,00 zł.

Wspólnicy postanowili zbyć swoje udziały na rzecz spółki (...) S.A. Negocjacje odbywały się w siedzibie spółki w P.. W negocjacjach uczestniczył J. K. i B. Ł.. Nie brał w nich udziału prezes zarządu spółki (...) W. Pasięka, wieloletni znajomy J. K..

J. K. uczestniczył w tych negocjacjach także z ramienia spółki (...) która miała produkować kiszonkę dla biogazowi.

T. K. był informowany przez ojca o tym co się działo na tych spotkaniach . Na żadnym etapie powód nie uczestniczył w jakikolwiek sposób w pracach spółki, ani też w negocjacjach mających na celu sprzedaż udziałów.

W czasie, kiedy powód był (...) sp. z o.o., brał udział w podejmowaniu uchwał niezbędnych do funkcjonowania spółki, natomiast bezpośredni kontakt z przedstawicielami (...) jako kupującym - miał tylko w dniu 11 maja 2011 r., tj. w dniu podpisywania umowy sprzedaży udziałów w spółce (...).

W negocjacjach brał również udział W. T. - Prezes Zarządu (...) sp. z o.o., który chciał posiadać gwarancję spłaty przeterminowanych zobowiązań spółki (...) w najwcześniejszym możliwym terminie, bez konieczności dalszego wchodzenia w ewentualne spory sądowe ze spółką. Dopiero uzyskanie zapłaty wynagrodzenia za projekt techniczny biogazowni spowodowałoby przeniesienie praw do tego projektu (zeznania W. T. k. 574 in).

Spółka (...) S.A. w prowadzonych negocjacjach oświadczyła, że jej celem był zakup udziałów spółki (...) sp. z o.o. bez obciążenia w postaci zadłużenia wobec spółki (...).

Z uwagi na powyższe strony ustaliły, iż z ceny nabycia udziałów od T. K., B. Ł. i A. Ł. zostanie zaspokojona wierzytelność spółki (...) (zeznania świadków L. J. k. 454 in., J. F. k. 374, 539 in., B. Ł. i A. Ł. k. 414 in., 508 in.).

W dniu 29.12.2010 r. zostało zawarte porozumienie między (...) Sp. z o.o., a (...) Sp. z o.o., które ustaliło, że zaległe należności spółki (...) zostaną zapłacone ze środków uzyskanych ze sprzedaży udziałów w spółce (...) (porozumienie k. 117, wykaz faktur (...), pismo (...) Sp. z o.o. z dnia 4 stycznia 2011 r. potwierdzające zawarcie w dniu 29.12.2010 r. porozumienia między (...) Sp. z o.o. a (...) Sp. z o.o. o spłatę zaległości k. 21).

W dniu 11 maja 2011 r. powód, A. Ł. i B. Ł. zawarli z firmą (...) S.A. z/s w P. przy ul. (...) umowę sprzedaży posiadanych udziałów w kapitale zakładowym spółki pod firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G..

Zgodnie z powyższą umową, powód sprzedał na rzecz (...) S.A. 600 udziałów w kapitale zakładowym (...) Sp. z o.o. za kwotę 2.010.000,00 zł. (umowa sprzedaży udziałów (...) Sp. z o.o. z dnia 11 maja 2011 r. k. 6-10).

Powód wraz z pozostałymi (...) sp. z o.o. w dniu sprzedaży udziałów, powołując się na porozumienie z dnia 29 grudnia 2010 roku ze spółką (...), wniósł do (...) S.A. o przekazanie części kwoty z tytułu sprzedaży udziałów firmy (...) sp. z o.o. w wysokości 581.484,00 zł bezpośrednio na konto bankowe (...) sp. z o.o. (oświadczenie k. 22)

W tym samym dniu wyżej wymienieni (...) spółki (...) oświadczyli, że w związku z zawartą umową sprzedaży udziałów w spółce w dniu 11 maja 2011 roku, a także w związku ze złożonym nabywcy udziałów (...) S.A. oświadczeniem z dnia 11 maja 2011r. w którym wyrazili zgodę na przelew kwoty w wysokości w wysokości 581.484,00 zł na konto (...). z o. o tytułem zaległych płatności spółki (...) z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. wynikających z faktur nr (...); 17/09/2009; (...); (...); (...); (...). - zrzekają się jakichkolwiek roszczeń obecnie jak i w przyszłości wobec spółki (...) S.A. z siedzibą w P. (oświadczenie k. 348 in.).

(...) S.A. wypełniła swoje zobowiązanie zgodnie z treścią oświadczenia, czego dowodzi potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 11 maja 2011 roku na rzecz (...) sp. z o.o. Ustalona cena sprzedaży została powodowi zapłacona przez (...) S.A. jedynie w części wynoszącej 1.661.109,60 zł. Pozostała kwota, w wysokości 348.890,40 zł, zgodnie z dyspozycją powoda, została przekazana przez (...) S.A. na zapłatę zaległych płatności (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. z/s w R. w wysokość 581.484,00 zł.

Należność ta została zaspokojona proporcjonalnie do posiadanych udziałów. Z kwoty należnej powodowi do kwoty 348 890,40 PLN (60 % udziałów), z kwot należnych A. Ł. i B. Ł. po 116 296,80 PLN (posiadały po 20 % udziałów), potwierdzenie przelewu kwoty 1.661.109,60 zł przez (...) S. A. na rzecz powoda k. 11, potwierdzenie przelewu na rzecz spółki (...) k. 25, pismo (...) z dnia 11.06.2012r. zeznania świadków A. Ł. i B. Ł. k. 414 in., 508 in., J. F. k. 374 in., zeznana powoda)

Wspólnicy nie podjęli uchwały w przedmiocie zaciągnięcia przez spółkę (...) sp. z o.o. pożyczek na spłatę zadłużenia w spółce (...) (okoliczność niesporna) .

Zgodnie z umową spółki (...) sp. z o.o. w brzmieniu obowiązującym na dzień zbycia udziałów, na wszelkie czynności skutkujące zaciągnięciem zobowiązania o wysokości przewyższającej dwukrotność kapitału zakładowego (wynoszącego 100.000,00 zł), konieczna była uprzednia zgoda zgromadzenia wspólników spółki (...) sp. z o.o. stosownie do normy art. 230 k.s.h, której zastosowanie nie zostało przez umowę spółki wyłączone (umowa spółki k.185 in).

Powód sporządził projekt porozumienia datowanego na dzień 30.04.2011r. ze spółką (...), reprezentowaną przez W. Pasiękę, według którego zaległe płatności (...) na rzecz (...) Sp. z o.o. miały zostać zapłacone z kwoty uzyskanej przez powoda po sprzedaży udziałów w spółce i kwota ta będzie stanowiła pożyczkę udzieloną spółce, która zostanie zwrócona z przyszłych dochodów spółki (porozumienie z dnia 30.04.2011 r. k. 12).

Przygotowane porozumienie powód zawiązał w dwóch egzemplarzach do miejsca zamieszkania prezesa spółki W. Pasieki, który je podpisał i zwrócił powodowi (zeznania W. Pasieki k. 494, 576 in.) .

W dokumentacji spółki (...) sp. z o.o. brak jest przedłożonego przez powoda dokumentu porozumienia z dnia 30 kwietnia 2011 roku, zawartego pomiędzy nim, a W. Pasięką .

Powód nie poinformował przed sprzedażą udziałów, że zawarł takie porozumienie ani pozostałych wspólników ani członków zespołu negocjacyjnego z ramienia (...) S.A.

Dokument ten nie został również przedłożony przez osoby na nim podpisane w trakcie prowadzonych negocjacji ani przy podpisaniu umowy .

Sprawozdania (...) sp. z o.o. za 2011 i 2012, które były badane przez niezależnego biegłego rewidenta, nie wykazały żadnego zobowiązania spółki z tytułu kredytów bądź pożyczek. Zgodnie ze sprawozdaniem Zarządu za rok 2011, Spółka (...) sp. z o.o. uzyskała w pierwszym kwartale roku 2011 przychód z tytułu darowizny od wspólników na spłatę zobowiązań w kwocie 600.734,69 zł (kwota ta uwzględnia również odrębną darowiznę poczynioną przez B. Ł.).

Spółka (...) sp. z o.o. nie dokonała płatności podatku od czynności cywilnoprawnych która to płatność byłaby konsekwencją zawarcia umowy pożyczki. Otrzymane od wspólników kwoty darowizny uwzględnione były natomiast w deklaracji CIT 8 (zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 2011-01-01 do 2011.12.31, k.119; opinia niezależnego biegłego rewidenta dla Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. odnośnie sprawozdania finansowego (...) sp. z o.o. za rok 2011 – k.120 in.; sprawozdanie (...) sp. z o.o. za rok obrotowy od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2011 r.- k.130 in., opinia i raport z badania sprawozdania finansowego (...) sp. z o.o. za okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. – k.147; sprawozdanie (...) sp. z o.o. za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. – k.147 in., deklaracja CIT 8 za rok 2011 spółki (...) sp. z o. o. z dnia 31 stycznia 2013 roku – k.176-177; deklaracja korekta CIT 8 za rok 2011 spółki (...) sp. z o.o. z dnia 25 stycznia 2013 roku –k.178-182, zeznania świadków B. Ł. k. 414, 508 in., J. F. k.374 in., R. S. k.351, 539 in.)

Powód zwracał się również do (...) S.A. jako strony umowy sprzedaży udziałów spółki (...) z prośbą o wyjaśnienia co do zaksięgowania przez (...) kwoty zapłaconej na rzecz (...) S.A. zgodnie z porozumieniem. W odpowiedzi (...) S.A. potwierdziła, że kwota należności powoda z tytułu sprzedaży udziałów w spółce (...) wyniosła 2.010.000,00 zł i potwierdziła, że w imieniu powoda, zgodnie z dyspozycją, zapłaciła do M. Polska kwotę 348.890,40 zł z tytułu spłaty zadłużenia (...). (...) S.A. potwierdziła również, że powód jest obciążony należnością za podatek również od kwoty zapłaconej na rzecz M. Polska Sp. o. o., co potwierdza, że ta kwota stanowiła dochód powoda, podlegający obowiązkowi podatkowemu, obciążającemu powoda. pismo (...) S.A. z dnia 11 czerwca 2012 r. k. 26 pismo (...) S.A. do Urzędu Skarbowego W.-U. z dnia 24 kwietnia 2012 r. zawiadamiające o popełnieniu czynu zabronionego- k.28)

Pismem z dnia 21 maja 2012 r. powód wystąpił do (...) Sp. z o.o. z wezwaniem do zapłaty żądanej kwoty 348.890,40 zł z odsetkami od dnia 11 maja 2011 r. Jednakże Spółka odmówiła zapłaty (wezwanie do zapłaty z dnia 21 maja 2012 r. wraz z potwierdzeniem nadania k.31-32).

W dniu 31 grudnia 2013 r. (...) S.A. połączyła się z (...) Sp. z o.o. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na rzecz (...) Wytwarzanie. W wyniku połączenia, (...) S.A. stała się następcą prawnym inkorporowanej spółki (...) Sp. z o.o. (odpis z KRS dla (...) S.A. k.33 in.)

Z dniem 31 grudnia 2014 roku nastąpiło przekształcenie (...) Spółka Akcyjna w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, działającą pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, o numerze KRS (...) (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS pozwanego, zawierająca adnotację o przekształceniu k.113).

Pismem z dnia 17 marca 2014 r. powód wezwał stronę pozwaną jako następcę (...) spółki (...) do zapłaty należności na kwotę 348.890,40 zł z należnymi odsetkami. Jednakże pozwana Spółka odmówiła powodowi zapłaty i nie zapłaciła żądanej kwoty (wezwanie do zapłaty z dnia 17 marca 2014 r. wraz potwierdzeniem odbioru wezwania w dniu 20 marca 2014 r. k. 49,50).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, zeznań świadków oraz częściowo zeznań powoda.

Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda T. K., świadków J. K., K. K. i W. Pasięki co do zawarcia przez powoda umowy pożyczki ze spółką (...) jako mających jedynie uzasadnić zasadność dochodzonego roszczenia.

Świadek K. K. okoliczności sprzedaży udziałów należących do brata znała jedynie od powoda. Wskazał jednak, że słyszał, iż warunkiem nabycia wszystkich udziałów od wspólników była spłata zadłużenia spółki.

Świadek W. Pasięka w trakcie zeznań zasłaniał się niepamięcią szczegółów i złym stanem zdrowia. Wskazał jednak, że jest wieloletnim przyjacielem J. K. u którego przebywa obecnie po opuszczeniu szpitala. Jest też prezesem zarządu spółki K. której wspólnikami jest powód oraz jego brat (odpis KRS k.190-191). Miał więc powody aby wspierać twierdzenia strony powodowej, a jednocześnie przyznał, że zostawił kilka podpisanych kartek in blanco jako prezes zarządu spółki (...). Zeznał, że porozumienie z T. K. przywiózł do niego powód i podpisał je w dwóch egzemplarzach. Z łatwością więc powód mógł złożyć je w spółce z potwierdzeniem tego faktu na drugim egzemplarzu. Świadek nie brał też jakiegokolwiek udziału w negocjacjach dotyczących sprzedaży udziałów należących do wspólników.

Świadek J. K. również nie negował, że warunkiem nabycia udziałów przez spółkę (...) była spłata zadłużenia wobec spółki (...). Zaprzeczał jedynie by powód spłacając to zadłużenie z ceny otrzymanej ze sprzedaży udziałów dokonał darowizny na rzecz spółki (...).

Zasadności twierdzeń powoda nie może też dowodzić prywatna opinia sporządzona na jego zlecenie.

Sąd oddalił wnioski strony powodowej złożone na rozprawie w dniu 15.09.2016r. na podstawie art. 217 k.p.c. jako spóźnione

Sąd zważył, co następuje.

Powód w pozwie domagał się od pozwanej spółki kwoty 348.890,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. W uzasadnieniu wskazał, że był (...) spółki (...), której następcą prawnym jest strona pozwana i dokonał spłaty jej zadłużenia we wskazanej kwocie co w istocie stanowiło umowę pożyczki na rzecz spółki.

Wskazać należy, że tak sprecyzowanie żądanie pozwu określiło granice wyrokowania na podstawie art. 321 § 1 k.p.c.

Rozstrzygnięcie sprawy zależało, więc od ustalenia czy w istocie powód zawarł ze spółką (...) umowę pożyczki, do czego sprowadzał się spór stron.

Wykładnia umów w pierwszym rzędzie powinna uwzględniać rzeczywistą wolę stron zawierających umowę i taki sens wyraża art. 65 § 2 k.c. Wymaga to zbadania nie tylko konkretnego postanowienia umowy, ale analizy jej całości. Poza tym mogą mieć znaczenie dla stwierdzenia zgodnej woli stron, ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania, czyli tzw. kontekst sytuacyjny.

Powód dołączył do pozwu dokument porozumienia z dnia 30 kwietnia 2011 roku określający według niego podstawę prawną przysporzenia na rzecz spółki (...) sp. z o.o. Konsekwentnie wskazywał, że zawarł ze spółką umowę pożyczki choć nie miał na powyższe zgody pozostałych wspólników oraz nikogo o tym nie informował, a szczególnie nie poinformował o tym negocjujących warunki sprzedaży.

Powód nie dołączył także do pozwu tekstu swojego drugiego oświadczenia z dnia 11.05.2011r., w którym rzekł się roszczeń w stosunku do kupującej jego udziały spółki z tytułu przekazania części ceny na spłatę zadłużenia wobec jej kontrahenta spółki (...).

Bezspornym jest, że wobec niepowodzenia gospodarczego i braku środków wspólnicy, podjęli decyzje o sprzedaży spółki. Zobowiązali się także do zapłaty jako osoby trzecie należności spółki (...) na rzecz spółki (...), co doprowadziło

do zwolnienia spółki (...) od obowiązku zapłaty długu (art. 392 k.c.). Brak zadłużenia spółki był warunkiem jej sprzedaży.

Do przysporzeń dokonywanych przez wspólnika na rzecz spółki stosuje się prawo cywilne (art. 2 k.s.h.), a więc wymagają istnienia podstawy prawnej (causa). Zatem wskazać należy, że świadczenie pieniężne powoda leżało przede wszystkim w jego interesie. Umożliwiało sprzedaż posiadanych udziałów wobec braku jakichkolwiek dochodów spółki, która wówczas nie prowadziła działalności i nie przynosiła zysków.

Świadczenia wspólników odpowiadało swoim charakterem świadczeniu wynikającym ze stosunku darowizny, a nie pożyczki. Przysporzenie to stanowiło spełnienie wynegocjowanych warunków sprzedaży udziałów w spółce.

Powód definitywnie zrezygnował więc z dalszego rozwoju spółki.

W nauce prawa i orzecznictwie wyróżnia się kategorię umów (porozumień) wspólników dotyczących współdziałania w sprawach związanych z działalnością spółki (tzw. shareholders agreements).

W ramach takiego porozumienia może dojść do zawarcia umowy na rzecz osoby trzeciej (w tym przypadku spółki), zobowiązującej do spłaty zobowiązań spółki i sprzedaży wszystkich posiadanych udziałów.

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy wiązało się to z rezygnacją z roszczeń związanych z przekazaniem ceny nabycia przez nabywcę (oświadczenie powoda z dnia 11.05.2011r. k. 345-349).

Zasadnie strona pozwana podnosiła także, że powód nie wykazał, aby zgodnie z art. 17 k.s.h. podjęta została uchwała zgromadzenia wspólników wyrażająca zgodę na zawarcie umowy pożyczki z powodem. Zgoda może być wyrażona przed złożeniem oświadczenia przez spółkę albo po jego złożeniu, nie później jednak niż w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia oświadczenia przez spółkę. Potwierdzenie wyrażone po złożeniu oświadczenia ma moc wsteczną od chwili dokonania czynności prawnej.

Rozstrzygnięcie przyjęte w kodeksie spółek handlowych pozwala na podział sytuacji, w których występuje wymóg zgody na: wynikające z przepisów ustawy (wymóg ustawowy) i wynikające z przepisów wewnętrznych, tj. umów spółek z o.o. albo statutów spółek akcyjnych (wymóg umowny). W kodeksie spółek handlowych występują przepisy o charakterze względnie obowiązującym, które wprowadzają wymóg zgody z jednoczesną możliwością modyfikacji reguł w umowie spółki.

Złamanie zakazu polega na dokonaniu czynności prawnej w ten sposób, że osoby uprawnione do reprezentowania spółki dokonują oświadczenia woli wymaganego przy czynności prawnej wbrew wymogowi zgody. Wymóg uzyskania zgody występuje w przepisie art. 230 k.s.h. który stanowi, że rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymaga uchwały wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Przepisu art. 17 § 1 nie stosuje się.

Umowa spółki debit (...) nie wprowadziła odmiennych postanowień od normy art. 230 k.s.h. Przepis ten nakładając na zarząd spółki bądź prokurentów obowiązek uzyskania zgody wspólników w formie uchwały na podjęcie czynności prawnej w imieniu spółki, której wartość świadczenia przekracza dwukrotnie wysokość kapitału zakładowego, czyni to chroniąc interesy wspólników (inwestorów). W przepisie tym chodzi o kwalifikowaną czynność prawną, a więc taką, która ze względu na świadczenie o wartości przynoszącej dwukrotnie wysokość kapitału zakładowego, decyzję musi podjąć organ "właścicielski", czyli zebranie wspólników. Chodzi przy tym zarówno o czynności rozporządzające, jak i zobowiązujące do świadczenia. Do tych ostatnich niewątpliwie należy umowa pożyczki.

Obecne, jednoznaczne brzmienie art. 230 k.s.h. powoduje, że jego zastosowanie odnosi się jedynie do stosunków wewnętrznych w spółce. Pozwala na uznanie, że powód jako wspólnik nie może powoływać się na ważną umowę pożyczki udzieloną spółce bez odpowiedniej uchwały wspólników.

Dołączona przez powoda do pozwu uchwała wspólników (k.20) przemawia za tym, że powinien mieć świadomość jako wspólnik konieczności podejmowania takich uchwał przez wspólników.

W przekonaniu Sądu należało podzielić stanowisko strony pozwanej, iż płatność kwoty uiszczonej na rzecz (...) sp. z o.o. była w swojej istocie wynikiem świadomej decyzji powoda o dokonaniu darowizny na rzecz spółki (...) sp. z o.o. zgodnie z porozumieniem/poleceniem zapłaty zawartym w dniu 29 grudnia 2010 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o.

Celem pozwanego, wskazanym w trakcie negocjacji, było przejęcie spółki (...) sp. z o.o. bez obciążeń finansowych. Wniosek przeciwny byłby sprzeczny z zasadami racjonalnego prowadzenia działalności gospodarczej. Dla kupującego ((...) S.A.) podobnie jak i dla każdego nabywcy udziałów w podobnej sytuacji - nie miało, bowiem żadnego znaczenia, czy przejmowana spółka posiadała zobowiązania wobec swoich dotychczasowych wspólników czy podmiotów trzecich - jego intencją było, bowiem jedynie dokonanie bezciężarowego zakupu udziałów (...) sp. z o.o. Gdyby osiągnięcie tego stanu okazało się z jakichkolwiek powodów niewykonalne, strona pozwana byłaby skłonna uiścić odpowiednio zmniejszoną cenę za nabywane udziały - gdyż wartość przejmowanej spółki w takim stanie faktycznym byłaby odpowiednio mniejsza.

Jeżeli powód miał jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie działań na rzecz zabezpieczenia swojego interesu w trakcie negocjacji, miał pełne prawo wstrzymać podpisanie umowy. Powód był większościowym udziałowcem spółki, której udziały były zbywane, nie sposób uznać, iż do podpisania umowy doszłoby bez jego aprobaty. Powód nie wykazał czym miałby kierować się kupujący, który wiedząc, że nabywana spółka pożyczyla pieniądze od wspólników na spłatę długów musiałby się liczyć następnie ze zwrotem tej samej kwoty przez samą spółkę.

Ustalony warunek sprzedaży spółki bez zadłużeń byłby wtedy bezprzedmiotowy gdyż istotnie problem ten rozwiązałyby korekta ustalonej ceny sprzedaży udziałów.

W ocenie Sądu dla rozstrzygnięcia sprawy nie miało znaczenia konflikt świadka B. Ł. ze świadkiem J. K.. Miał on podłoże czysto osobiste, a jego późniejsze zaistnienie nie mogło rzutować na przebieg negocjacji oraz samej transakcji.

Zeznania tego świadka, co do zamiaru stron umowy i uzgodnień pokrywają się z zeznaniami świadków L. J. oraz J. F..

Co do zarzutu przedawnienia podniesionego przez stronę pozwaną wskazać należy, że istotnie sprzedaż udziałów w spółce z o.o. może niekiedy być kwalifikowana jako sprzedaż dokonana w zakresie działalności przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 554 k.c.

Zasadniczo jednak posiadanie udziałów w spółkach handlowych, sprzedaż i nabywanie udziałów w spółkach kapitałowych nie stanowi przedmiotu działalności gospodarczej osób fizycznych, ani prawnych, jeżeli obrót udziałami wynika z wykonywania przysługujących tym osobom majątkowych uprawnień z tytułu stosunku spółki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2013 r. IV CSK 151/13 LEX nr 1388474).

Przepis ten nie znajduje jednak zastosowania w niniejszej sprawie ponieważ powód jednoznacznie i konsekwentnie swoje roszczenie wywodził z umowy pożyczki.

W świetle art. 720 § 1 k.c. nie może budzić zastrzeżeń twierdzenie, że to występujący z żądaniem zwrotu pożyczki (powód) powinien - zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym wyrażoną w art. 6 k.c. - wykazać zawarcie stosownej umowy i w jej ramach przekazanie pożyczkobiorcy przedmiotu pożyczki. Przepis art. 720 § 2 k.c. wymaga - przy określonej wartości pożyczki - stwierdzenia umowy pismem. Ustawodawca posłużył się określeniem "stwierdzenie pismem", a nie zawarcie umowy w formie pisemnej. Powyższe wskazuje, że chodzi o istnienie pisma stwierdzającego, że umowa została zawarta. Sama umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, nawet ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem.

Należało zatem dokonać oceny dołączonego do pozwu pisemnego porozumienia z dnia 30.04.2011r. (k.12) w kontekście tego, czy może ono stanowić potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 listopada 2011 r. wydanym w sprawie III CSK 38/11 (Lex nr 1129117) wskazał, że elementy essentialia negotii umowy pożyczki są określone w art. 720 § 1 k.c. Nie oznacza to, że w każdej umowie pożyczki niezbędne jest jednoznaczne i dokładne posłużenie się sformułowaniami, użytymi w tym przepisie. Możliwe jest bowiem ustalanie na podstawie art. 65 § 2 k.c. rzeczywistego znaczenia i woli stron takiej umowy. Już samo określenie umowy jako pożyczka albo stwierdzenie, że określone świadczenie jest przekazywane jako pożyczka może być wystarczające do wyrażenia po stronie pożyczkodawcy obowiązku zwrotu pożyczki.

W przedmiotowej sprawie poczynione ustalenia faktyczne wyłączały jednak możliwość potraktowania przedmiotowego porozumienia, jako umowy pożyczki.

Wola osoby skierowana na wywołanie zamierzonego skutku prawnego związana z daną czynnością prawną może być uzewnętrzniona w każdy dowolny sposób, ujawniający ją tak, że staje się dostatecznie zrozumiała dla adresata (art. 60 k.c.). Czynność prawna jest dokonana przez fakty konkludentne, jeżeli wyrażają one niewątpliwą treść oświadczenia woli, natomiast nie mogą one stanowić podstawy przypisania czynnościom prawnym, treści jaka z nich nie wynika, do czego zmierzał powód. Treść tą może natomiast uzupełnić ustawa, zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje (art. 56 k.c.).

Z pewnością natomiast za sprzeczne co najmniej z zasadami współżycia społecznego, dobrymi obyczajami kupieckimi należałoby uznać nieuzewnętrznione zachowanie powoda jako pożyczkodawcy o czym była już mowa powyżej. Sam dokument porozumienia miał jedynie wzmocnić argumentację powoda co do skutecznego zawarcia umowy pożyczki.

Z powyższych względów powództwo jako niezasadne należało oddalić. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparte zostało na zasadzie odpowiedzialności za wynik postępowania stosownie do treści art. 98 k.p.c. Pozwany poniósł w niniejszej sprawie następujące koszty: wynagrodzenie pełnomocnika określone na podstawie z § 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) – 7200 zł plus opłatę skarbową od pełnomocnictwa -17zł.

/na oryginale właściwy podpis/